

CU: 7

Expedient:2014 / 054215 / E

La Comissió Territorial d'Urbanisme de les Terres de l'Ebre, en la sessió de 25 de juny de 2014, ha adoptat, a reserva de la redacció que resulti de l'aprovació de l'acta, l'acord següent :

L'expedient de Pla especial urbanístic sector 1 conjunt històric-artístic, de Tortosa, ha estat promogut i tramès per l'Ajuntament.

Objecte

Desenvolupar el Pla especial urbanístic S1 del Conjunt Històric Artístic de Tortosa per tal preservar el patrimoni arquitectònic, arqueològic i ambiental del seu àmbit.

Àmbit d'actuació i descripció de la proposta

- Descripció de l'àmbit

L'àmbit se situa al nucli antic de Tortosa i té una superfície total de 173.762 m². Es distingeixen dos subàmbits, l'AT1 Nucli antic central de 149.483m² i l'AT2 Front fluvial de 24.279m² amb les delimitacions següents:

Àmbit territorial 1 (AT1): comprèn el Castell de la Suda amb les Avançades de Sant Joan; el Barri del Castell; la part nord del Barri de Montcada; una part del Barri del Centre i la part interior del Barri de la Catedral.

Àmbit territorial 2 (AT2): comprèn tota l'extensió de la façana fluvial del Conjunt Històric. S'inclou la part baixa del Barri del Centre, del Barri de la Catedral i del Barri de Sant Jaume, en l'àmbit comprés entre els carrers de la Ciutat, de la Croera i del carrer de Santa Anna, d'una banda i el front fluvial constituït per la part final de l'avinguda de Remolins (conjunt de l'Escorxador) i la rambla de Felip Pedrell, entre plaça Sant Jaume i pont de l'Estat.

- Descripció succinta de la proposta

El Pla especial urbanístic del sector 1 del Conjunt Històric Artístic de Tortosa (PEUCHT-S1) té per objecte fixar i determinar criteris per a la millora i la preservació de tot el patrimoni cultural del seu àmbit.

En concret, els objectius del PEUCHT-S1 són:

- un pla de protecció
- definir des d'una vessant cultural i històrica els elements que formen part del BCIN
- establir una protecció històrica específica per a espais, àmbits o fronts edificatoris
- integrar cada element arquitectònic en el seu entorn
- establir un pressupost econòmic pel correcte manteniment i execució del pla
- salvaguardar i conservar elements arquitectònics complementaris

El PEUCHT-S1 consta de la següent documentació: memòria (A), normativa (B), estudi econòmic i financer (C), catàleg (D) i plànols d'informació (E) i d'ordenació (F).

Pel que fa a la memòria (A), justifica l'objecte i la necessitat del PEUCHT-S1, analitza l'estructura metodològica del document i fa un anàlisi del territori des d'un punt de vista tant històric com urbanístic.

Pel que fa a la normativa (B), s'incorpora normativa d'aplicació referent a la Llei 9/1993 i al POUM de Tortosa i també una normativa específica del PEUCHT-S1. S'estableix una doble protecció, d'una banda, 5 nivells de protecció, que han de configurar les possibilitats d'intervenció en cada element: nivell 1 (protecció integral), nivell 2 (protecció tipològica), nivell 3 (protecció ambiental), nivell 4 (adequació ambiental) i nivell 5 (protecció documental). D'altra banda, es mantenen les categories de protecció provinents de la Llei del patrimoni cultural català: Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN), Bé Cultural d'Interès Local (BCIL) i Béns Integrants del patrimoni cultural català (BIPCC) anomenats en el pla especial com a Béns de Protecció Urbanística (BPU). Així mateix, es defineixen diferents tipus d'intervencions: integració compositiva, obra nova, ampliació, restauració, rehabilitació, reconstrucció, eliminació, inclusió, renovació, enderroc, desconstrucció, desplaçament.

Altrament, es concreta la intervenció proposada pel subàmbit Front fluvial (AT2), que consisteix en establir un nou espai enfront de la Catedral i transformar la façana fluvial des de Remolins – Sant Jauem fins la plaça del Paiolet resolent també l'entroncament del Pont de l'Estat.

Pel que fa a l'estudi econòmic i financer (C), on es conclou que el PEUCHT-S1 no comporta cap despesa municipal més enllà de les pròpies de la despesa corrent, sinó únicament s'haurà de preveure una partida pressupostària addicional per cobrir el funcionament de la nova Comissió de Patrimoni del Conjunt Històric de Tortosa.

Pel que fa al catàleg (D), està format per les fitxes de 294 elements arquitectònics i de 42 jaciments arqueològics. Cadascuna de les fitxes consta:

- d'un primer apartat descriptiu amb dades de localització, dades cadastrals, dades urbanístiques, la catalogació i la descripció del bé.
- d'un segon apartat on s'indiquen els àmbits de protecció i l'objecte i es regulen les intervencions
- d'un tercer apartat amb imatges aèries, documentació històrica, fotografies, etc.

Pel que fa als plànols d'informació (E), s'aporta un recull de planimetria sobre l'evolució històrica de la ciutat, plànols sobre l'evolució urbana, plànols sobre els diferents barris, plànols on s'assenyalen els equipaments i espais lliures de l'àmbit i plànols sobre la tipologia edificatòria existent.

Pel que fa als plànols d'ordenació (F), inclouen plànols de la delimitació del conjunt històric artístic, plànols de la delimitació del PEUCHT-S1, plànols del POUM i un aixecament gràfic actual dels plans de façana dels vials de l'àmbit on s'indiquen: dades urbanístiques (qualificació i alçada segons POUM), la referència a la fitxa del Catàleg del PEUCHT-S1, la

categoria de protecció, el nivell de protecció, la catalogació del POUM i l'existència i referència dels jaciments arqueològics.

Finalment, s'annexa una Carta de colors de l'àmbit del PEUCHT-S1 que té per objecte confeccionar una paleta de referència que determina els colors de les façanes i dels seus diferents elements arquitectònics.

El document ha estat redactat per l'equip de l'empresa municipal GUMTSA coordinat per l'arquitecte Antoni Vilanova.

Planejament vigent

- Planejament territorial

El Pla territorial parcial de les Terres de l'Ebre, aprovat pel Consell Executiu el 27/07/2010 inclou l'àmbit dins del sistema d'assentaments com a nucli històric i les seves extensions.

Així mateix, en les Directrius de paisatge del Pla s'estableix la necessitat de promoure mitjançant els instruments urbanístics i sectorials adequats la protecció del patrimoni edificat i del seu entorn espacial, per tal de potenciar-ne el valor de referència històrica i d'elements singulars del paisatge. En concret, es fixen la Suda i les muralles de Tortosa com a fons escènics de qualitat que s'han de preservar.

- Planejament urbanístic

- El Pla d'ordenació urbanística municipal de Tortosa (2005/19890) es va aprovar definitivament en data 28/07/2006, es va donar la conformitat al Text refós en data 25.7.2007 i es va publicar al DOGC núm. 4992 de data 22.10.2007. El POUM classifica l'àmbit en gran part de sòl urbà qualificat de sistema d'equipaments comunitaris (clau E), sistema de parcs i jardins urbans (clau V), sistema viari (clau C) i complement de vialitat (clau CV), zona de casc antic (clau 1) i zona d'edificació unifamiliar aïllada (clau 5b); i delimita diversos polígons d'actuació urbanística al barri del Castell. Així mateix, classifica l'extrem nord-est de sòl no urbanitzable qualificat de zona de protecció paisatgística clau 12.

El POUM inclou un Catàleg d'edificis i conjunts urbans i rurals de caràcter històric, artístic i ambiental que consta de memòria, normativa, fitxes i plànols.

- Modificació del POUM referent a l'article 256, equipaments als barris del Rastre i Remolins i modificació del PA-NIV1923 (2008/32489), aprovada definitivament per la CTUTE el 05/06/2008.

- Modificació del POUM a l'església de Sant Antoni (2010/41733), aprovada definitivament per la CTUTE el 31/05/2011.

- Modificació del POUM al Barri del Castell (2010/40807), aprovada definitivament per la CTUTE el 29/07/2010.

- Modificació del POUM disseny de vorades al conjunt de la ciutat (2009/39332), aprovada definitivament per la CTUTE el 21/01/2010.

En un altre ordre de coses, cal tenir en compte la Modificació puntual a l'àmbit del Pla especial urbanístic sector 1 conjunt històric artístic (2014/54210) que és objecte de valoració en aquesta mateixa sessió de la CTUTE.

Tramitació municipal

Aprovació inicial: pel Ple municipal el 07/04/2014.

Informació pública: durant el termini d'un mes mitjançant publicació al BOPT núm. 84 de 10/04/2014, al diari La Vanguardia de 09/04/2014 i a la web municipal.

Aprovació provisional: pel Ple municipal el 11/06/2014.

- Al·legacions

No consta en l'expedient que s'hagin presentat al·legacions.

- Informes

Consta en l'expedient l'acord de la Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de les Terres de l'Ebre de 23/05/2014 en sentit favorable amb diverses consideracions a esmenar en cadascun dels documents que conformen el PEUCHT-S1.

Normativa

El document incorpora la normativa urbanística, d'acord amb el que estableix l'article 17.6 del RLUC.

Valoració de l'expedient

- Valoració territorial

El PEUCHT-S1 és coherent amb la voluntat de preservació del patrimoni edificat prevista en les Directrius de paisatge del Pla Territorial.

- Valoració urbanística

El nucli antic de Tortosa va ser declarat l'any 1976 com Conjunt Històric Artístic pel Ministeri d'Educació i Ciència. Posteriorment, el Govern de la Generalitat va incloure aquest àmbit com a Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN) al registre de patrimoni cultural català.

En l'article 33 de la Llei 9/1993 del patrimoni cultural català, s'estableix que en els conjunts històrics, l'ajuntament corresponent ha d'elaborar un instrument urbanístic de protecció o adequar-ne un de vigent.

En l'article 9 del TRLUC s'estableix que el planejament urbanístic ha de preservar entre d'altres els valors de patrimoni cultural. I En l'article 67 del TRLUC es preveu la possibilitat de tramitar plans especials urbanístics de desenvolupament per a la protecció de béns catalogats. Aquests plans especials si no estan previstos expressament en el planejament urbanístic general no poden alterar la classificació del sòl ni poden modificar els elements fonamentals de l'estructura general definits per aquest planejament; en canvi poden alterar altres determinacions del planejament urbanístic general i establir les limitacions d'ús que siguin necessàries per a assolir la finalitat que els justifica.

En l'article 15 del POUM s'admet la tramitació de nous plans especials urbanístics d'acord amb l'article 67 del TRLUC sempre que no modifiquin l'estructura general i orgànica del POUM i no contradiguin les serves normes bàsiques. I en l'article 7 del Catàleg del POUM s'admet la seva revisió com a conseqüència del propi desenvolupament de la Llei del patrimoni cultural català. Així mateix en l'article 9 es contempla la possibilitat de desenvolupar el catàleg mitjançant la tramitació de plans especials urbanístics.

En aquesta mateixa sessió de la CTUTE s'està valorant la Modificació puntual del POUM en l'àmbit del PEUCHT-S1, on es delimita l'àmbit d'aquest pla especial urbanístic i on s'adapta el Catàleg del POUM als canvis derivats de la delimitació d'aquest nou instrument de planejament per regular part del conjunt històric de Tortosa.

Per tant, tenint en compte tot l'anterior, es considera justificada la tramitació d'aquest pla especial urbanístic de desenvolupament tant des d'un punt de vista urbanístic com patrimonial.

Així mateix, les determinacions fixades en el PEUCHT-S1 s'adeqüen a l'establert a l'article 93.2 del RLUC pel que fa a la justificació i identificació dels elements, àmbits i valors objecte de protecció; la definició i regulació de categories diferenciades de protecció i l'establiment de les mesures de protecció adequades. No obstant això, cal tenir en compte el següent:

En primer lloc, pel que fa a les consideracions de l'acord de la Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de les Terres de l'Ebre de 23/05/2014, s'observa que es dona compliment a la major part de les consideracions, si bé cal corregir el següent:

- cal corregir en els articles 8 i 9 i en l'Estudi econòmic i financer (C) la referència a la Comissió Local del Patrimoni Cultural del Conjunt Històric de Tortosa.
- cal corregir la disposició addicional sisena suprimint des de "*i totes les figures fins planejament general*".
- cal corregir del llistat de la Disposició addicional segona el següents elements (canvis negreta):

Muralla del sector del Portal de la Bassa
BCIN, Invent. 1878, Reg. Cult. 1675-MH, BIC R-I-51-6748

Conjunt de làpides romanes i medievals
BCIN, Invent. Dep. de Cultura 13474

Font Gòtica
BCIN, Invent. Dep. de Cultura 13475

Palau Episcopal
BCIN, Invent. 258, Reg Cult 233-MH, BIC R-I-51-0924

Muralla del Rastre
BCIN, Invent. Dep. de Cultura 38216, Reg. Cult. 4067-MH, BIC R-I-51-6749

Portal dels Romeus
BCIN, Invent. 13470, Reg. Cult. 1878, BIC-R-I-51-1675

- cal incorporar a la normativa, un articulat específic a l'alçada reguladora en el cas d'equipaments, que es situen dins d'un front edificat, entre mitgeres. Cal que la seva alçada reguladora no superi l'alçada reguladora de les edificacions adjacents.

- cal completar el llistat de les fitxes del catàleg afegint els jaciments arqueològics i indicant la protecció de cada element.
- cal completar les fitxes dels elements que incloguin escuts, que aquests gaudeixen de la protecció de BCIN (*Decreto 571/1963, de 14 de marzo. Ministerio de Educación Nacional*).
- cal completar el Catàleg amb fitxes dels carrers i els espais públics on s'assenyalin els elements singulars: senyals de riuada, rajoles de toponímia dels carrers, grafitis de la guerra civil, pou del carrer de la Figuereta, font adossada al tancament del Museu de Tortosa, escales i desnivells.
- cal corregir les fitxes del Catàleg següents:
  - 5050-05 Muralla del sector del Portal de la Bassa: cal corregir el plànol de localització excloent el tram de muralla de pujada al castell de la Suda.
  - 5050-08 Poterna General Ortega: cal corregir el plànol de localització afegint l'àmbit que connecta amb el tram del Baluard de la Cortadura 5491-00.
  - 5066-20 Catedral de Santa Maria: al plànol de localització cal incorporar les escales*
  - 5006-14, 5066-12 i 5066-10: cal corregir el títol de les fitxes amb la mateixa nomenclatura que al plànol CP 1.1.2.
  - 5235-05 Palau Montagut: al plànol de localització cal incorporar la icona corresponent al BCIN Porta de Tamarit.
  - 5072-05: Cal incloure a la fitxa que els escuts gaudeixen de la protecció de BCIN (D 571/63 MEN).
  - 5313-04 Edifici dels Jutjats: cal mantenir en altres denominacions la referència a Hospital de la Santa Creu.
  - 5329-00 Pont de pedra: cal completar-la amb una descripció del bé.
  - 5340-03 Museu de Tortosa: cal mantenir en altres denominacions la referència a Escorxador Municipal.
  - 5347-01: Cal incloure a la fitxa que els escuts gaudeixen de la protecció de BCIN (D 571/63 MEN).

*Pel que fa a la fitxa 5066-20, el representant del Departament de Cultura en el sí de la Comissió sol.licita que es desvinculin les escales de l'edificació de la Catedral, amb la qual cosa no cal corregir l'esmentada fitxa.

- cal completar el plànol de cobertes TE 2.1 a una escala gràfica de com a mínim 1:1000 i amb la base topogràfica per tal que s'apreciïn les vessants de les teulades i l'existència de volums disconformes.
- cal corregir els aixecaments gràfics següents:
  - AF10 falta un pla de façana
  - AF17 falta la projecció dels Reials Col·legis
  - AF18 falta dibuixar el campanar de l'Església de Sant Domenec
  - AF46 falta marcar els canvis de pla de façana, falten dos plans de façana i revisar els nivells de protecció
- cal corregir la disposició addicional setena de manera que quedi clar que la Carta de colors només és aplicable a l'àmbit del PEUCHT-S1 i no a tot el Conjunt Històric de Tortosa.

En segon lloc, pel que fa a la normativa (B), a més dels canvis indicats anteriorment, també cal tenir en compte els següents:

- cal suprimir els apartats de l'1 al 6 on s'inclouen justificacions sense caràcter normatiu i es transcriuen articles de la Llei 9/1993 i del POUM.
- cal corregir les referències a "*la Carta de colors que s'elaborarà*" per "*la Carta de colors que s'annexa*".
- article 2: cal suprimir "*i que modifica els articles....LUC*".
- article 28.5: cal suprimir "*i acceptats en el present pla especial*".
- secció tercera. Nucli antic central AT1: completar amb un apartat de regulació i objectius.

- per tal d'evitar incongruències, cal suprimir l'article 58 i el punt 1 de l'article 59 atès que defineixen conceptes que ja estan definits en el POUM i que en el mateix article 57 ja s'indica que els usos venen regulats pel POUM.

En tercer lloc, pel que fa a les fitxes del catàleg (D), de forma genèrica, es fan les observacions següents:

- en l'apartat d'intervencions, cal substituir el concepte *reforma* pel que es correspongui segons la normativa del PEUCHT-S1; així mateix s'observa que en els elements amb un nivell de protecció documental i ambiental de totes les intervencions previstes en la normativa únicament s'hi admeten l'enderroc, la substitució i la deconstrucció i en alguns casos es tracta d'edificacions de nova planta on potser s'haurien d'admetre altres intervencions com el manteniment o la rehabilitació.
- en el plànol de la parcel·la segons POUM, cal suprimir les qualificacions indicades en el peu d'imatge que en molts casos són incorrectes i cal revisar i actualitzar els plànols en el barri del Castell tenint en compte la Modificació del POUM (2010/41733).
- cal corregir les errades detectades en els apartats de dades observades i dades urbanístiques:

TOMO I

5013-03: sistema viari (C)
5013-07, 5013-09: suprimir Cv
5013-03: 4p/1, afectació vial
5013-15: 3p/1, Cv, afectació vial
5013-17: 3p/1, afectació vial
5057-11: C
5062-01: 4p+3p/ 1
5062-31, 5062-33: suprimir afectació alineació vial
5064-00: V
5066-05: Ec, Cv

TOMOII

5106-25: SNU
5126-28: SNU/ Ec, 12
5176-05: 5p/ 1 Cv
5184-02: 5p+4p/ 1
5184-08: 5p/ 1
5201-04, 5203-15, 5203-17, 5223-00: manca plànol POUM
5210-42: C
5222-03, 5222-10: 4p/ 1, Cv
5222-12: Ec, Cv
5222-19: 3p+4p/1
5223-01: Eq
5223-07: 4p/ 1, C
5223-09, 5223-11: 4p/ 1, Cv, afectació vial

TOMOIII

5287-14: Eq, C
5294-03: suprimir afect.clau12
5294-05, 5294-07: SUC, SNU/ 5b, 12,
5313-02: suprimir afectació Cv
5313-04: 4p/ Eq, 1,
5327-04: 4p/ Cv, 1
5328-03: Eq
5371-16: Ec, 12
5406-02: C
5433-01, 5433-03, 5433-31, 5433-33, 5433-35: 3p/ 1, V

5433-02: 3p/ 1, C
5433-25, 5433-27, 5433-29, 5433-37: 3p/ 1
5490-01, 5491-00: V

INVENTARI ARQUEOLÒGIC
revisar la qualificació en totes les fitxes

D'altra banda, i d'acord amb les manifestacions de la representant del Departament de Cultura en el si de la Ponència Tècnica, en relació a les fitxes 5066-09, 5066-11, 5066-13, 5066-17, 5066-19 i 5066-21, cal incorporar a l'apartat de "REGULACIÓ DE LES INTERVENCIIONS. Altres intervencions", el següent:

Previ enderroc de l'edificació existent, cal realitzar una intervenció arqueològica preventiva. Durant el procés d'enderroc de l'edificació existent, cal realitzar un control arqueològic. Tal i com regula i fixa el Decret 78/2002 de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic.

En quart lloc, pel que fa als plànols d'informació i d'ordenació (E i F), cal tenir en compte el següent:

- PO2.1 i PO2.2: cal suprimir-los perquè s'hi observen errades en les qualificacions indicades i perquè tenen un caràcter repetitiu si tenim en compte els plànols PO 3.1 i sèries PO 3.2.
- sèrie PO 3.2: afegir a la llegenda la referència a espais de protecció paisatgística (clau 12).
- sèrie PO 4.1: tal i com s'indica també en l'acta de la Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de les Terres de l'Ebre, les trames aplicades sobre l'àmbit del sector 1 comporten una gran pèrdua d'informació important, per la qual cosa es considera que cal modificar els plànols de manera que sigui visible la base topogràfica.
- PO 5.1, PO 5.2: per tal d'evitar incongruències cal traslladar-los a la sèrie de plànols informatius atès que fan referència al POUM i no al PEUCHT-S1.
- en els plànols d'aixecament gràfic, sèries AF:
  - cal completar les referències als jaciments arqueològics indicant la nomenclatura del PEUCHT-S1.
  - s'observa que no en el plànol AF no s'indica la ubicació dels aixecaments AF0 ni AF42.
  - AF19: cal corregir la qualificació de l'edificació situada al costat de la Porta de l'olivera com a Eq.

Fonaments de dret

Vist el Text refós de la Llei d'urbanisme, aprovat pel Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, modificat per la Llei 3/2012, de 22 de febrer, i el seu Reglament, aprovat pel Decret 305/2006, de 18 de juliol.

Acord

Per tot el que s'ha exposat, vista la proposta de la Ponència Tècnica, i d'acord amb els fonaments que s'hi exposen, aquesta Comissió acorda:

-1 Aprovar definitivament Pla especial urbanístic sector 1 conjunt històric-artístic, de Tortosa, promogut i tramès per l'Ajuntament, incorporant d'ofici les prescripcions següents:

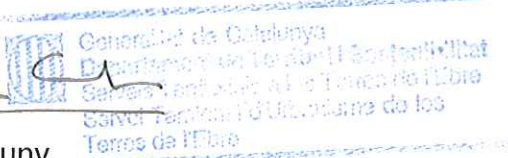

- S'esmena la documentació, tal i com s'indica en la part valorativa, en compliment de l'acord de la Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de les Terres de l'Ebre de 23/05/2014.
- Es corregeixen les errades detectades en la normativa, catàleg i plànols segons l'indicat en la part valorativa.

-2 Supeditar la publicació d'aquest acord al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya i la consegüent executivitat, a la presentació per part de l'Ajuntament de la documentació esmenada d'acord amb les prescripcions exposades.

-3 Facultar la secretària de la Comissió Territorial d'Urbanisme de les Terres de l'Ebre perquè, un cop presentada per part de l'ajuntament la documentació esmentada a l'apartat anterior, previ informe dels serveis tècnics, disposi la publicació d'aquest acord i, si escau, de les normes urbanístiques corresponents al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya a l'efecte de la seva executivitat immediata, tal com indica l'article 106 del Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'urbanisme, modificat per la Llei 3/2012, de 22 de febrer.

-4 Comunicar-ho a l'ajuntament.

Teresa Carbó Espuny
La secretària de la Comissió Territorial
d'Urbanisme de les Terres de l'Ebre